

Programové prohlášení

Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR

Organizace a instituce, které se profesionálně zabývají vzděláváním dospělých na území České republiky, se sešly 18.12.1990 na své první valné hromadě a dobrovolně se rozhodly založit nevládní nepolitickou organizaci pod názvem: Asociace institucí vzdělávání dospělých České republiky.

Vznik asociace je výrazem jejich potřeby sdružit se s ostatními institucemi v oblasti výchovy a vzdělávání dospělých s přáním rozvíjet a společně chránit své profesionální zájmy.

Výsledkem jejich rozhodnutí je toto programové prohlášení:

Programem naší asociace je především:

- **zajistit** svým členům všechny výhody společného podnikání v dohodnutých oblastech a směrech,
- **reprezentovat** výsledky odborné činnosti svých členů vůči zahraničním organizacím obdobného zaměření,
- **zprostředkovávat** informace odborného i komerčního charakteru v potřebných komplexech k usnadnění marketingových a podnikatelských rozhodnutí,
- **chránit** právní nároky svých členů prostřednictvím advokátní a arbitrážní poradny,
- **napomáhat svým členům** v rozvíjení potřebné specializace ve vybraných oborech, které jsou pro jejich působení perspektivní,
- **poskytovat** bezplatný servis přehledů o lektorech ve zvláště frekventovaných oborech a tématech, včetně podkladů pro zajištění studijní literatury a pomůcek,
- **vydávat** vlastní periodikum, které by informovalo o významných počinech ve výše jmenovaných aktivitách,
- **spolupracovat** s dalšími institucemi a organizacemi, které se zabývají vzděláváním dospělých, zejména při projednávání návrhů základních koncepcí a zásad,
- **posuzovat** návrhy a uplatnění legislativních opatření a jejich dodržování v oboru vzdělávání dospělých, včetně spolupráce při legislativní tvorbě,
- **organizovat** odborné a popularizující akce dle návrhu svých členů, a to jak na komerční bázi pro účely zvýšení ekonomické samostatnosti asociace, tak pro odborné potřeby členů této organizace,
- **zajišťovat** poradenské, expertizní a konzultační služby ve všech směrech, které postupně budou profilovat profesionální a obchodní suverenitu svých členů,
- **vytvářet** katalog organizací a institucí členů asociace i organizací konkurenčních, katalogy akcí a dalších služeb.

Naše asociace je otevřena pro každou instituci vzdělávání dospělých, která je vstřícná myšlence vzájemně výhodné integrace v rámci České republiky a ideálu celoevropské a celosvětové spolupráce pro rozkvět vzdělanosti, kulturního a mravního růstu a plnohodnotného života člověka.

Dodatek k Programovému prohlášení Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR

Vzdělávání dospělých prošlo v minulých letech zásadními, převážně spontánními transformačními procesy. Celková liberalizace prostředí a iniciativy zdola vedly k rozmanitosti nabídky vzdělávacích příležitostí a k expanzi v kvantitě, struktuře i druhové skladbě vzdělávání dospělých.

Vývoj vnitřních a vnějších podmínek, strategie celoživotního učení, evropská dimenze vzdělávání a další kontexty však již kladou nové, dlouhodobě orientované nároky a požadavky, vyvolávající potřebu založení a postupného naplňování systémových změn. Přitom se ovšem zásadně uplatní tržní mechanismy, které pomohou udržet pluralitu nabídky a konkurenční prostředí.

Za nejvýznamnější systémové mechanismy, na jejichž vytváření a rozvoj je žádoucí zaměřit pozornost všech partnerů zainteresovaných na vzdělávání dospělých, považuje Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR následující:

- 1. Legislativní úpravu vzdělávání dospělých**, která bude řešit působnost orgánů státní správy ve vzdělávání dospělých (to podmiňuje realizaci dalších postupných kroků v transformaci systému vzdělávání dospělých), dále legislativní začlenění vzdělávání dospělých do celkové vzdělávací soustavy, a návazně takové otázky, jako je daňové zvýhodnění podniků (zaměstnavatelů), podporujících vzdělávání svých zaměstnanců, stanovení rozsahu povinností zaměstnavatelů při podpoře zvyšování a prohlubování kvalifikace svých zaměstnanců, stanovení povahy a intenzity povinností samosprávných orgánů měst a obcí při poskytování vzdělávacích příležitostí pro občany atd.
- 2. Vhodný způsob financování**, umožňující prosazovat zvolené strategické záměry, přičemž selektivní přístup k veřejným prostředkům bude spojován s rozhodujícími prioritami a přísnými kritérii kvality. Zásadní role připadne vícezdrojovému financování (účastníci, zaměstnavatelé, obce, stát a další zdroje), které umožňuje všem partnerům nepřetržitě ovlivňovat nabídku a kvalitu vzdělávacích programů a dynamiku vývoje vzdělávání dospělých.
- 3. Péče o kvalitu a její hodnocení** jako rozhodujícího prvku systému, garantujícího kvalitu vzdělávacích služeb. V této oblasti je nutno uplatnit široké spektrum nástrojů evaluace výsledků jednotlivců (certifikace), vnější evaluace vzdělávacích programů a institucí vzdělávání dospělých (akreditace), vnitřní evaluace vzdělávacích zařízení (přístup k podpoře z veřejných zdrojů), standardy ve vybraných oblastech (porovnávání kvality v národním a mezinárodním měřítku, podmiňující národní i mezinárodní platnost a přenosnost dokladů) atd.
- 4. Podpůrné systémy**, které mají v decentralizovaném systému nezastupitelnou roli. Na jedné straně pomáhají vzdělávacím institucím dostát efektivně novým nárokům (které mohou jednotlivě přesahovat jejich možnosti), na druhé straně umožňují státu realizovat strategické záměry jeho vzdělávací politiky. Jejich působnost zahrnuje výzkum, další vzdělávání odborných pracovníků ve vzdělávání dospělých, servis vzdělávacím zařízením (metodické a poradenské služby), šíření inovací a koordinační činnost institucí vzdělávání dospělých, založenou na dobrovolném základě.

5. Vhodné informační prostředí (vč. vzdělávacího poradenství a diagnostiky), v němž jsou všeobecně dostupné relevantní a spolehlivé informace o nabídce vzdělávání dospělých a o jeho kvalitě, a které je nezbytné pro informovanou volbu vzdělávání a jeho úspěšnost (účastníci), tak pro znalost potřeb vzdělávání (vzdělávací instituce). Jde zejména o informace o vzdělávací nabídce, o stavu a vývoji využívání a uplatnění vzdělání, o disproporcích mezi strukturou nabídky a poptávkou, o výsledcích vzdělávání dospělých jako celku i o úrovni a možnostech jednotlivých institucí.

Vytvoření a fungování těchto systémových mechanismů lze považovat za základní obsah politiky vzdělávání dospělých.

Dodatek byl projednán a schválen valnou hromadou asociace dne 25.03.1999.